

ციანიდის საქმე ქართულ მედიაში

მარიამ ადამაშვილი,

სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი, ასისტენტ-პროფესორი,
საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი სეუ

აბსტრაქტი

რელიგია და მასთან დაკავშირებული საკითხები, როგორც მსოფლიოში, ისე საქართველოში მეტად მგრძობიარე საკითხს წარმოადგენს. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული საკითხების არასწორად გაშუქება, შესაძლოა, საზოგადოებაში ძლიერი დაპირისპირების ესკალაციისა და კონფლიქტის წარმოშობის ხელშემწყობი ფაქტორი აღოჩნდეს. რადგანაც მედია საზოგადოებრივი აზრის ფორმირების საუკეთესო იარაღია, ჟურნალისტმა აღნიშნულ საკითხთა გაშუქების პროცესში აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს ეთიკური ნორმები და შესაბამისი კანონმდებლობა, ასევე, უნდა იხელმძღვანელოს რელიგიის საკითხთა გაშუქების საერთაშორისოდ მიღებული სტანდარტებით.

რელიგიური თემების მიმოხილვა და მასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ჟურნალისტური პროდუქტის მომზადება საქართველოში განსაკუთრებით აქტუალური ბოლო წლების განმავლობაში გახდა, რადგანაც საგრძნობლად იმატა რელიგიურად კრიზისული სიტუაციებისა და კონფლიქტების რაოდენობამ. ამ მიმართულებით, სტატიამი განვიხილავთ საქართველოში განვითარებულ ისეთ აქტუალურ კრიზისულ სიტუაციას, როგორცაა – ციანიდის საქმე; მიმოვიხილავთ, თუ რა კუთხით იქნა წარმოჩენილი აღნიშნული კრიზისი ქართული მედიის მიერ.

როგორ წარმოუდგენლადაც არ უნდა გვეჩვენოს, სწორედ ბრალდებული სასულიერო პირისთვის ზიარების წესის მიღების მოთხოვნის ფორმა, მათ შორის, ათეისტურად განწყობილი ცნობადი ადამიანების მხრიდან აქციაზე ამ მოთხოვნის გაჟღერება, გახდა ეკლესიის დისკრიმინაციის ბიძგის მიმცემი. აღსანიშნავია, რომ გიორგი მამალაძის ზიარების შემდეგ მორიგი მოთხოვნით გაგრძელდა ეკლესიაზე შეტევა – დაკავებული სასულიერო პირის გაუარესებულ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით შექმნილი აჟიოტაჟის პარალელურად უწმინდესსა და უნეტარეს ილია მეორეს წაუყენეს მოთხოვნა დეკანოზის შეწყალების საკითხზე პრეზიდენტთან შუამდგომლობასთან დაკავშირებით. საჭირო დროს, იძულებული გახდნენ მაინც ელიარებინათ პატრიარქის სიტყვის ძალა. ადვილად შეეძლოთ, რომ ერთი მარტივი დეტალი არ დაევიწყებინათ – საქართველოს კანონმდებლობა ჯანმრთელობის გაუარესების გამო ვადაზე ადრე გათავისუფლების პროცედურის დაწყებას ითვალისწინებს, თუმცა ამ მოთხოვნის ავტორებს დაკავებული დეკანოზისთვის ეკლესიისგან დევნილ-წამებულის იმიჯის შექმნა სჭირდებოდათ.

საკვანძო სიტყვები: ციანიდის საქმე; საპატრიარქო ტახტი; შეტევა ეკლესიაზე; პატრიარქი გერმანიაში.

შესავალი

უხსოვარი დროიდან, სამყაროს შექმნის დღიდან კაცობრიობის განვითარების კვალდაკვალ მის თანმდევ მოვლენას წარმოადგენს რელიგია, რასაც ნებისმიერ ცივილიზაციაში თავისი განსაკუთრებული მნიშვნელობა და დანიშნულება გააჩნია. რელიგია – ეს არის მსოფლმხედველობრივი სისტემა, რაც განსაზღვრავს კაცობრიობის ამა თუ იმ ქმედებას.

რელიგია არსებობდა კაცობრიობის განვითარების ყოველ ეტაპზე, უწყვეტად მისდევს მის ისტორიას. რელიგიის განვითარება მჭიდროდაა დაკავშირებული ადამიანის სულიერ-ინტელექტუალურ განვითარებასთან. მიუხედავად იმისა, რომ დედამიწის მოსახლეობის უმეტესი ნაწილისთვის რელიგიის გარეშე არსებობა წარმოუდგენელია, ბევრი ადამიანისთვის რთულია ჩასწვდეს რელიგიის რეალურ არსს.

საქართველოს დიდი ხნის განმავლობაში აღმოსავლური და დასავლური, ჯერ მაზდეანობისა და მოგვიანებით, მაჰმადიანობის გზაჯვარედინზე უწყვეტად არსებობდა. შესაბამისად, ჩვენს ქვეყანას უძველესი დროიდან ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავებული რელიგია და კულტურა კვეთდა ერთმანეთს.. უამრავი სიძნელის მიუხედავად, ქართველი ერი ყოველთვის მისწრაფოდა დასავლური კულტურისაკენ. ქრისტიანული აღმსარებლობით კი სრულად განისაზღვრა ქვეყნისა და ერის განვითარების გზა. ამ სირთულეებით დატვირთულ გზაზე ჩვენი ერი წინააღმდეგობებს არ გაურბოდა, პირიქით, უფრო აქტიურად მისწრაფოდა იმ რელიგიურ-კულტურული სივრცისკენ, რომელსაც სამუდამოდ მიაკუთვნა თავი.

საქართველო მრავალეროვანი და მრავალფეროვანი ქვეყანაა, როგორც კულტურული, ისე რელიგიური თაღსაზრისით. საქართველოში ერთ დროს გადიოდა საქარავნო გზები, რაც ბუნებრივად კულტურულ-რელიგიურ მრავალფეროვნებას უწყობდა ხელს. აქ არსებული წარმოდგენების, რიტუალებისა თუ ადგილის დედების გვერდით თავის ადგილს იმკვიდრებდა ბერძნულ-რომაული და აღმოსავლური პოლითეიზმი. აქ საუკუნეების მანძილზე ერთმანეთის გვერდით მშვიდობიანად ცხოვრობდნენ სხვადასხვა აღმსარებლობის ადამიანები, ვინც თავიანთ მნიშვნელოვან კვალს ტოვებდნენ ქვეყნის ისტორიაში.

მართლმადიდებლობა 17 საუკუნეა ქართველთა ეროვნულ სარწმუნოებას წარმოადგენს. მართლმადიდებლობისთვის ბრძოლა ქართველი ერისა და მისი გადარჩენისათვის, ეროვნული ინტერესების დასაცვის მიზნით ბრძოლასაც მოიაზრებდა. თუმცა ჩვენს ქვეყანაში საუკუნეების განმავლობაში ისტორიულად სხვა აღმსარებლობის მოსახლეობასაც ჰქონდათ გასაქანი. არავინ იდევნებოდა რელიგიური ნიშნით. სხვადასხვა აღმსარებლობის მოსახლეობა საუკუნეების მანძილზე ღირსეულ კვლას ტოვებდა ერის განვითარების გზაზე.

რელიგიური ვითარების ზოგადი სურათი საქართველოში ასეთია: ქართველი ერის უმრავლესობა მართლმადიდებელია, მათი თანამოქალაქეების მნიშვნელოვანი ნაწილი ისლამის აღმსარებელია. ბოლო პერიოდში საკმაოდ საკმაოდ მცირე რაოდენობის აღმსარებლები შეიძინეს სხვა რელიგიურ ორგანიზაციებმაც.

მართლმადიდებლობა საუკუნეებია ქართველი ერის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და შეიძლება ითქვას, რომ თითქმის უკვე 17 საუკუნის განმავლობაში ეს რელიგია ჩვენს ეროვნულ სარწმუნოებას წარმოადგენს. მართლმადიდებლობის დაცვა, ჩვენი წინაპრებისათვის, მტერთაგან ქართული ენისა და კულტურის, ქვეყნის ტერიტორიისა და ეროვნული მეობის დაცვასაც მოიაზრებდა.

ამგვარად, საქართველოს სულიერ-კულტურული განვითარების გზაზე რელიგიამ, რომელიც საქართველოს მართლმადიდებელი ავტოკეფალური ეკლესიითაა წარმოდგენილი, მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა. მას არა მხოლოდ ისტორიულად, არამედ მუდმივად, ყველა დროში განსაკუთრებული ფუნქცია გააჩნია ქვეყნის განვითარების გზაზე და შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოს სახელმწიფოებრივი მშენებლობა ძნელად წარმოსადგენია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის პოზიციების, მათი ურთიერთობების გათვალისწინების გარეშე.

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის ამგვარი მნიშვნელობიდან გამომდინარე, გასაკვირი არც არის, რომ ყველაზე ხშირად მედიასაშუალებების დიდი ინტერესი მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ იკვეთება და დღის წესრიგში რელიგიური თემატიკა ყველაზე ხშირად რელიგიური დღესასწაულებისას გვხვდება. მედიას ყურადღების მიღმა არ რჩება არც ერთი მართლმადიდებლური დღესასწაული თუ მნიშვნელოვანი ქადაგება. მაგალითად, შობისა თუ აღდგომის დღესასწაულებზე ცალკე შუქდება პატრიარქის ეპისტოლე, ლიტურგიის მიმდინარეობა, მზადება დღესასწაულისთვის, პოლიტიკური ელიტის წარმომადგენელთა მილოცვები.

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ყოველკვირეული ქადაგებები, მართლმადიდებლური დღესასწაულები, ცალკეული საეკლესიო პირების სასწაულებრივი ისტორიები, საპატრიარქოს მიერ დაგეგმილი ღონისძიებები - ასეთია ქართულ მედიაში რელიგიური თემების გაშუქების ზოგადი სურათი. თუმცა, ბოლო პერიოდის განმავლობაში, ასევე, განსაკუთრებით აქტუალური გახდა რელიგიურად კონფლიქტური სიტუაციები.

რელიგიურად კრიზისული სიტუაციების გაშუქების პროცესში ჟურნალისტების პასუხისმგებლობის შეგრძნება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ხდება. მედია-პროდუქტის მომზადებისას, როდესაც ჟურნალისტი ხალხისთვის მეტად მგრძობიარე თემას – რელიგიასა და მასთან დაკავშირებულ თემატიკას ეხება, განსაკუთრებული ყურადღებით უნდა მოეკიდოს ფაქტებს იმისათვის, რომ მაქსიმალურად დაბალანსებული და მიუკერძოებელი ინფორმაცია შესთავაზოს აუდიტორიას. ჟურნალისტმა რელიგიურად კონფლიქტური თუ კრიზისული სიტუაციების გაშუქებისას საზოგადოებას ჯანსაღი მედია-პროდუქტი უნდა შესთავაზოს იმისათვის, რომ არ მოხდეს სტერეოტიპული დამოკიდებულებების ჩამოყალიბება ან/და არ ფაქტების არასწორად ინტერპრეტაცია, რამაც შესაძლოა, რელიგიურ ჯგუფებში კონფლიქტის გაღრმავებას შეუწყოს ხელი ან ერთი კონკრეტული რელიგიური ორგანიზაციის წარმომადგენლებს შორის არსებული კონფლიქტური სიტუაცია კიდევ უფრო გააღრმავოს. მედიის წარმომადგენლებმა მსგავსი სიტუაციის ესკალაციის თავიდან აცილება უნდა შეძლონ.

რელიგია და მასთან დაკავშირებული საკითხები, როგორც მსოფლიოში, ისე საქართველოში მეტად მგრძობიარე საკითხს წარმოადგენს. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული საკითხების არასწორად გაშუქება, შესაძლოა, საზოგადოებაში ძლიერი დაპირისპირების ესკალაციისა და კონფლიქტის წარმოშობის ხელშემწყობი ფაქტორი აღოჩნდეს. რადგანაც მედია საზოგადოებრივი აზრის ფორმირების საუკეთესო იარაღია, ჟურნალისტმა აღნიშნულ საკითხთა გაშუქების პროცესში აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს ეთიკური ნორმები და შესაბამისი კანონმდებლობა, ასევე, უნდა იხელმძღვანელოს რელიგიის საკითხთა გაშუქების საერთაშორისოდ მიღებული სტანდარტებით.

რელიგიური თემების მიმოხილვა და მასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ჟურნალისტური პროდუქტის მომზადება საქართველოში განსაკუთრებით აქტუალური ბოლო წლების განმავლობაში გახდა, რადგანაც საგრძობლად იმატა რელიგიურად კრიზისული სიტუაციებისა და კონფლიქტების რაოდენობამ. ამ მიმართულებით, სტატიებში განხილულია საქართველოში განვითარებული ისეთი აქტუალური კრიზისული სიტუაცია, როგორცაა – ციანიდის საქმე; ასევე, მიმოხილულია, თუ რა კუთხით იქნა წარმოჩენილი აღნიშნული კრიზისი ქართული მედიის მიერ.

ჩვენ მიერ განხორციელებული მედია მონიტორინგის ფარგლებში დაკვირვება განხორციელდა როგორც მედიასაშუალებებზე, ისე პოლიტიკურ სექტორსა და სასულიერო პირებზე. მონიტორინგის სუბიექტად შეირჩა არარელიგიური პროფილის ტელევიზიის ყოველდღიური საინფორმაციო გამოშვება და თოქ-შოუ. კერძოდ, მონიტორინგი შემდეგ სუბიექტებზე განხორციელდა:

- საზოგადოებრივი მაუწყებელი (მოამბე);
- რუსთავი 2 (კურიერი, PS);
- იმედი (ქრონიკა);
- ტელეკომპანია პირველი (დღის ამბები, რეაქცია, ნოდარ მელაძის შაბათი).

კვლევის ფარგლებში განხორციელებული მედიამონიტორინგის შედეგად, შესაძლებელი გახდა ქართული მედიაში ციანიდის საქმის ამომწურავი სურათის დანახვა. იმედს გამოვთქვამთ, რომ არსებული მასალა ხელს შეუწყობს დისკუსიებს, რაც ძირითადად სხვადასხვა ინტერესის გავლენას განიცდის, და შესაძლებელი გახდება კონსტრუქციული დიალოგის დაწყება ყველა დაინტერესებულ მხარეს შორის, რელიგიის გაშუქების მხრივ, ადგილობრივი მედიასივრცის მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით.

1. “ციანიდის საქმის” მიმოხილვა

დეკანოზ გიორგი მამალაძეს საქართველოს უახლეს ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე ბუნდოვანი და სკანდალური საქმე უკავშირდება. 12 თებერვალს, ტელეკომპანია რუსთავი 2-ის გადაცემა P.S. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში ჩატარებული სპეცოპერაციის შესახებ ინფორმაციით დაიწყო. გადაცემის წამყვანი, გიორგი გაბუნია აღნიშნავდა,¹ რომ სახელმწიფო უწყებების მხრიდან კომენტარი არ კეთდებოდა სასულიერო პირის დაკავებასთან დაკავშირებით და არანაირი განმარტება არ კეთდებოდა იმის შესახებ, თუ რის საფუძველზე დააკავეს დეკანოზი. ამავე დღეს გავრცელდა ინფორმაცია, რომ პატრიარქის დაცვის უფროსი – სოსო ოხანაშვილი, რომელიც გერმანიაში ახლდა ილია მეორეს, პროკურატურაში სასწრაფოდ დაიბარეს დაკითხვაზე, რამდენიმე საათში კი ისევ უკან ბერლინში დაბრუნდა. გერმანიაში ილია მეორის დაცვა გაამლიერა სახელმწიფო დაცვის სპეციალურმა სამსახურმა, რომელიც მანამდე პატრიარქს არ იცავდა. გიორგი მამალაძე იმ დროს დააკავეს, როცა გერმანიაში, პატრიარქის მოსანახულებლად მიემგზავრებოდა. ილია მეორემ იმ პერიოდში გერმანიაში ნაღვლის ბუშტის ოპერაცია გაიკეთა და მკურნალობის კურსს გადიოდა. თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე აღკვეთის ღონისძიების სახით გიორგი მამალაძეს წინასწარი პატიმრობა შეეფარდა. მას შემდეგ, რაც დეკანოზი გიორგი მამალაძე თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში, გერმანიაში გამგზავრებამდე მკვლევლობის მომზადების ბრალდებით დააკავეს, მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის მიუხედავად, გამოძიება საზოგადოებას ინფორმაციას სრულყოფილად არ აწვდიდა. პროკურატურამ მიმდინარე პროცესების შესახებ თავიანთი ვერსიების გახმაურება აუკრძალეს სასულიერო პირის ადვოკატებსაც. საქმის დეტალებზე საჯაროდ მხოლოდ ბრალდების მოწმეები საუბრობდნენ.

რუსთავი 2-ის ეთერით გასული ინფორმაციის შემდეგ, მეორე დღესვე, 2017 წლის 13 თებერვალს, პრესკონფერენცია გამართა საქართველოს მთავარმა პროკურორმა. ირაკლი შოთაძის განცხადებით,² მამალაძის ბარგიდან ამოღებულიქნა მომწამლავი ნივთიერება – ნატრიუმის ციანიდი, რომლის საშუალებითაც, პირველადი ვერსიის მიხედვით, დეკანოზი მამალაძე მაღალი რანგის სასულიერო პირის სიცოცხლის ხელყოფას გეგმავდა.

პროკურატურის განცხადებიდან ირკვევა, რომ გამოძიება 2017 წლის 2 თებერვალს, ერთ-ერთი მოქალაქის განცხადების საფუძველზე დაიწყო. საგამოძიებო უწყებას დეკანოზ გიორგი მამალაძის ნაცნობმა პირმა მიმართა, ვისაც მამალაძე მცირე დროში მომწამლავი ნივთიერების – ციანიდის მოძიებას სთხოვდა.

¹ გ. ბოჩიკაშვილი, "ციანიდის საქმე - მოკლედ", 22.02.2017, ინტერნეტწყარო [უ. გ. 25.03.2021].

² საქართველოს პროკურატურა, საგანგებო ბრიფინგი დეკანოზ გიორგი მამალაძის დაკავებასთან დაკავშირებით, 13.02.2017, <https://www.youtube.com/watch?v=4Fs-pSADC2E&t=2s>, [უ. გ. 25.03.2021].

პროკურატურის პრესკონფერენციას საქართველოს ხელისუფლების წევრების უამრავი საჯარო განცხადება მოყვა, რომლითაც საზოგადოებას აცნობეს, რომ უწმინდესის უსაფრთხოება დაცულია და დიდი ტრაგედია ავიცილეთ. საქართველოს მაშინდელი პრემიერ-მინისტრის, გიორგი კვირიკაშვილის განცხადებით,³ "ალკვეთილია ქვეყნის წინააღმდეგ დაგეგმილი დანაშაული და ეკლესიის წინააღმდეგ ვერაგული თავდასხმა". იუსტიციის მინისტრი – თეა წულუკიანი კი აღნიშნავდა, რომ საქართველომ დიდი ტრაგედია აიცილა თავიდან. განცხადება გაავრცელა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციამაც,⁴ სადაც წერია, რომ "იგეგმებოდა საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მაღალი იერარქიის სასულიერო პირის სიცოცხლის ხელყოფა". პროკურატურის პირველმა განცხადებამ, ხელისუფლების წარმომადგენელთა შეფასებებმა და ბერლინში პატრიარქის დაცვის გაძლიერებამ გააჩინა განცდა, რომ შესაძლო დანაშაულის მთავარი სამიზნე, სავარაუდოდ, სწორედ ილია მეორე იყო.

აღნიშნული განცხადებებიდან გამომდინარე, ნათელია, რომ გამოძიების საწყის ეტაპზე დეკანოზ მამალაძის მიმართ სახელისუფლებო ელიტის წარმომადგენელთა მხრიდან უდანაშაულობის პრეზუმცია დაირღვა, რადგანაც მათ მიერ გაკეთებული განცხადებების საფუძველზე საზოგადოებაში შეიქმნა მკვეთრად უარყოფითი განწყობები დეკანოზთან და მის დამნაშავეობასთან დაკავშირებით მანამდე, სანამ სასამართლო განაჩენს გამოიტანდა.

მოგვიანებით ბრალდებაში, მაღალი იერარქიის სასულიერო პირის მკვლელობის მცდელობა, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის მდივან რეფერენტის, შორენა თეთრუაშვილის სახელმა ჩაანაცვლა, რაც აშკარა წინააღმდეგობაში მოდის თავდაპირველ განცხადებასთან – თეთრუაშვილი ხომ სასულიერო პირი არაა, მით უფრო, მაღალი რანგის. პროკურატურის მიერ მსგავსი განსხვავებული ვერსიების გავრცელება, შესაძლოა, საქმის დეტალების დაფარვის მცდელობით აიხსნას, რაც უწყებას შემდგომი ლავირების შესაძლებლობას მისცემდა.

მთავარი პროკურორის ურთიერთგამომრიცხავი განცხადებების მიუხედავად, ბოძბელი ეპისკოპოსი იაკობი ისევ უწმინდესის მკვლელობის მცდელობაზე აკეთებს აქცენტს.⁵ პატრიარქის ქორეპისკოპოსი ასევე აღნიშნავს, რომ უდანაშაულობის პრეზუმციის დაცვის აუცილებლობა უფლის წინაშე არაა.

"უფალო დიდი მადლობა, რომ აგვარიდე ძალიან მძიმე დანაშაულს, რომლის შედეგადაც უდიდესი წყევლა გადმოვიდოდა ჩვენს ერზე, რომ მოგვეკლა ჩვენი პატრიარქი. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ თავიდან ბოლომდე ჩახედული ვარ. თუ შეინანებენ, აბსოლუტურად არავინ არ ვიქნებით ისეთი ადამიანები, რომლებიც, სინანულის მერე გვერდში არ დავუდგებით და ჩვენც ვიტვირთავთ მერე მაგ უმძიმეს დანაშაულს", - განაცხადა მეუფე იაკობმა ქადაგებისას⁶.

თბილისის საქალაქო სასამართლომ მამალაძეს 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა⁷. მას ბრალად ედება არა თავად საქართველოს პატრიარქის, არამედ მისი მდივან-რეფერატის,

³ პრემიერ-მინისტრის განცხადება, საქართველოს მთავრობა 13 თებერვალი 2017 იხილეთ აქ: http://gov.ge/index.php?lang_id=-&sec_id=462&info_id=59800, [უ. გ. 25.03.2021].

⁴ საქართველოს პრეზიდენტის ოფიციალური ვებგვერდი, საქართველოს პრეზიდენტის განცხადება, 13 თებერვალი 2017, ხელმისაწვდომია აქ: <https://www.president.gov.ge/geo/pressamsakhuri/siakhleebi/saqartvelos-prezidentis-ganckhadeba.aspx>, [უ. გ. 25.03.2021].

⁵ ტელეკომპანია იმედი, ქრონიკა, "მეუფე იაკობი პატრიარქის მკვლელობის მცდელობის ვერსიაზე საუბრობს", 18 აპრილი 2017, 20:20, <https://imednews.ge/ge/politika/10410/meupe-iakobi-patriarqis-mkvlelobis-mtsdelobis-versiaze-saubrobs>, [უ. გ. 25.03.2021].

⁶ იქვე.

⁷ ტელეკომპანია იმედი, "მოსამართლემ დეკანოზ გიორგი მამალაძეს 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა", 05 სექტემბერი 2017, 12:08, <https://imednews.ge/ge/samartali/26253/mosamartlem-dekanoz-giorgi-mamaladzes-9-tslit-tavisuplebis-agkveta-miusaja>, [უ. გ. 25.03.2021].

საპატრიარქოს ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი და ოდიოზური ფიგურის – შორენა თეთრუაშვილის მოწამვლის მომზადების მცდელობა. ეს განაჩენი ძალაში დატოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლომ. რაც შეეხება საქართველოში ბოლო სასამართლო ინსტანციას – უზენაეს სასამართლოს, ამ უწყებამ საერთოდ არ მიიღო აღნიშნული საქმე წარმოებაში. თავად დეკანოზი თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს. როგორც თავად პატიმარი აცხადებს, გარდა სამართლებრივი დევნისა, მას ყველაზე მძიმე სასჯელი მისივე სულიერმა ძმებმა გამოუტანეს – დეკანოზი ორი წლის განმავლობაში უზიარებელი იყო.

2. „ციანიდის საქმე“ მედიაში

მედიით გავრცელებული ინფორმაცია რომ არა, მათ შორის, აუდიოჩანაწერები, ციანიდის სახელით ცნობილ საქმეზე თითქმის არაფერი იქნებოდა ცნობილი. სოსო ოხანაშვილის ჩვენების ფრამენტები 8 სექტემბერს გაავრცელა „ტვ პირველი“⁸, ხოლო 26 სექტემბერს ამ ჩვენების სხვა ფრამენტები გავრცელდა ასევე ტვ პირველის ეთერში, ოღონდ – გადაცემა „რეაქციაში“⁹ 10. ოხანაშვილის ჩვენებიდან ვიგებთ:

- ილია მეორის მდივან-რეფერენტს, შორენა თეთრუაშვილს საპატრიარქოში მკითხავი მოჰყავდა ჯადოს აღმოჩენის მიზნით და, როგორც ოხანაშვილი ამბობს, ნემსებიანი თოჯინა იპოვეს. აღნიშნულის შესახებ კომენტარი გააკეთა ჭყონდიდის მიტროპოლიტმა პეტრემ, რომელმაც განაცხადა, რომ შორენა თეთრუაშვილმა მკითხავს მონაზვნად აღკვეცაზე გაუწია რეკომენდაცია.
- შორენა თეთრუაშვილს სურდა მართლმადიდებელი ეკლესიის პატრიარქის, ილია მეორის ოპერაციის შემდეგ ამოკვეთილი ნაღვლის ბუშტის ბერლინიდან წამოღება. „ნეტგაზეთი“ დაუკავშირდა პატრიარქის ექიმს, ცისანა შარტავას, რომელიც ამბობს, რომ ასეთი სურვილი გერმანიაში მართლაც ჰქონდა ერთ-ერთ ადამიანს, თუმცა ვერ იხსენებს, კონკრეტულად ვინ იყო.
- შორენა თეთრუაშვილმა სოსო ოხანაშვილს სთხოვა გველის შხამი, რომელიც წამლის დასამზადებლად სჭირდებოდა. დეკანოზი გიორგი მამალაძე ამბობს, რომ მასაც შორენა თეთრუაშვილმა სთხოვა ციანიდის შოვნა ნაცნობი ოქრომჭედლისთვის.
- შორენა თეთრუაშვილი და საპატრიარქოს უნივერსიტეტის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე გიორგი ანდრიაძე ტერორიზმში ბრალდებულ თურქეთის მოქალაქეებს ილია მეორის სახლში თვითნებურად აცხოვრებდნენ. პატრიარქის დაცვის ყოფილი უფროსის ბრალდებების საპასუხოდ საპატრიარქოს უნივერსიტეტის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარემ რუსთავი 2-ს განუცხადა, რომ საუბარია ლაზეზზე, რომლებსაც მსოფლმხედველობრივი პრობლემები აქვთ თურქეთის ხელისუფლებასთან და არა ტერორისტებზე. თუმცა თურქეთის ელჩმა საქართველოში დაადასტურა, რომ ერთ-ერთი პირი, რომელიც ამ საქმეში ფიგურირებს, მართლაც იძებნებოდა თურქული მხარის მიერ ტერორიზმის ბრალდებით.
- თეთრუაშვილმა და ანდრიაძემ თურქეთის მოქალაქეებს საქართველოს მოქალაქეობის მიღებაზე რეკომენდაციაც გაუწიეს.
- სოსო ოხანაშვილი ამბობს, რომ სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის უფროსმა, ანზორ ჩუბინიძემ ბერლინში ყოფნისას დილით გააგებინა, რომ დეკანოზი

⁸ტვ პირველი, დღის ამბები ეთუნა ინფორმაციასთან ერთად, <https://www.myvideo.ge/v/3375333>, [უ. გ. 25.03.2021].

⁹ტვ პირველი, ინგა გრიგოლიას რეაქცია - ანონსი 26.09.2017, <https://www.myvideo.ge/v/3391253>, [უ. გ. 25.03.2021].

¹⁰ტვ პირველი, ინგა გრიგოლიას რეაქცია, <https://www.myvideo.ge/v/3392010>, [უ. გ. 25.03.2021].

გიორგი მამალაძე დააკავეს და ციანიდი უპოვეს მაშინ, როცა ოფიციალურად, ციანიდის ამოღების დრო დაახლოებით 16:00 საათია. ნეტგაზეთი ესაუბრა სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის ხელმძღვანელ ანზორ ჩუბინიძეს, რომელიც ადასტურებს, რომ 10 თებერვალს მართლაც ესაუბრა სოსო ოხანაშვილს, თუმცა, ჩუბინიძის თქმით, ოხანაშვილისთვის არ უთქვამს, რომ ჩემოდნიდან ციანიდი ამოიღეს. მეტიც, ჩუბინიძის მტკიცებით, იმ მომენტში, როდესაც ის ოხანაშვილს ესაუბრებოდა, დადასტურებული ინფორმაცია დეკანოზის დაკავების შესახებ ბერლინის კლინიკაში არ ჰქონია.

ციანიდის საქმეში არსებული ერთ-ერთი მთავარი აუდიო-ვიდეო მასალის სრული ვერსია „კურიერმა“ მოიპოვა და 4 სექტემბერს საზოგადოებას გააცნო¹¹. რუსთავი 2-ის მიერ მოპოვებული ვიდეო-ჩანაწერიდან ვიგებთ, რომ მამალაძეს ბერლინში ჩასვლა მიტროპოლიტმა დიმიტრიმ სთხოვა.

კურიერმა ასევე მოიპოვა პროკურატურის ოქროს მოწმის – ირაკლი მამალაძისა და დეკანოზ გიორგის საუბრის სრული ვერსია, რომელიც სასულიერო პირის დაკავებამდე ერთი კვირით ადრეა გადაღებული. აღნიშნულ აუდიო-ვიდეო მასალიდან ცნობილი ხდება, რომ დეკანოზი გიორგი მამალაძე შორენა თეთრუაშვილს „მარილზე“ უშვებს.

კურიერი მასალიდან ვიგებთ შემდეგს:

- დეკანოზი გიორგი მამალაძე ირაკლი მამალაძეს ეუბნება, რომ გერმანიიდან მას ბათუმისა და ლაზეთის მიტროპოლიტმა დიმიტრი შიოლაშვილმა დაურეკა და ჩასვლა სთხოვა. დიმიტრი შიოლაშვილი ილია მეორის ძმისშვილია. ამას გარდა, სოსო ოხანაშვილი არის მისი სიძე. მოგვიანებით მიტროპოლიტმა „ნეტგაზეთთან“ საუბრისას განაცხადა, რომ კომუნიკაცია მასსა და დეკანოზს შორის ნამდვილად შედგა, თუმცა, პირიქით, დეკანოზმა მისწერა მას და ჩასვლაზე კურთხევა სთხოვა.
- შორენა თეთრუაშვილის „მარილზე გაშვების“ ეპიზოდის გაგრძელება, სადაც დეკანოზი გიორგი მამალაძე ირაკლი მამალაძეს უყვება ბერი გაბრიელის წინასწარმეტყველებას, რომლის თანახმადაც, პატრიარქის გარდაცვალების შემდეგ შორენა თეთრუაშვილი ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მოხვდება და საპატრიარქოში აღარ შეუშვებენ.
- სატელეფონო საუბრის შინაარსი დეკანოზ გიორგი მამალაძესა და საპატრიარქოს უსაფრთხოების სამსახურის წარმომადგენელ ტარას (ტატო) შავშიშვილს შორის: დაკავებამდე დეკანოზი შავშიშვილს ეუბნება, რომ უნდა მიმართონ არჩილ გამზარდიას „ფეისბუქის“ სტატუსის გამო, სადაც გამზარდია წერდა, რომ პატრიარქის მკვლელობა იგეგმება. ტარას შავშიშვილმა „კურიერთან“ საუბრისას განაცხადა, რომ დეკანოზი საგამომიებო უწყებებისთვის, პროკურატურისთვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის მიმართვას გულისხმობდა.

3. „ციანიდის საქმის“ განსხვავებული, გოგაშვილისეული ვერსია:

სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის ყოფილმა მოადგილემ იოსებ (სოსო) გოგაშვილმა,¹² ე.წ. ციანიდის საქმესთან დაკავშირებით საკუთარ ვერსიაზე ისაუბრა. როგორც ის ამბობს, ყოფილი დეკანოზი გიორგი მამალაძე, რომელიც კათოლიკოს-პატრიარქის

¹¹ რუსთავი 2, კურიერი 21:00 სთ, <https://rustavi2.ge/ka/news/84130> [უ. გ. 25.03.2021].

¹² ტელეკომპანია პირველი, ნოდარ მელაძის სკანდალური ინტერვიუ სოსო გოგაშვილთან, 13.02.2021, https://www.youtube.com/watch?v=SCvy5_TzRRA, [უ. გ. 25.03.2021].

მდივან რეფერენტის, შორენა თეთრუაშვილის მკვლევლობის მომზადებისთვის იხდის სასჯელს, ციხეში მარტო არ უნდა იყოს, რადგან ჯგუფთან ერთად მოქმედებდა. გოგაშვილი თეთრუაშვილის მკვლევლობის მომზადებაში პატრიარქის დაცვის სამსახურის ყოფილ უფროსს, სოსო ოხანაშვილსაც ადანაშაულებს.

სუს-ის ყოფილი მაღალჩინოსანი მიიჩნევს,¹³ რომ საქმეზე გამოძიება უნდა განახლდეს და მზად არის ამაში როლი თავადაც შეასრულოს, მათ შორის, საგამოძიებო ორგანოებთან თანამშრომლობით. სოსო გოგაშვილი ამბობს, რომ შორენა თეთრუაშვილის ჩამოცილება ე.წ. ციანიდის საქმემდე ორჯერ სცადეს. მისი თქმით, თეთრუაშვილის ჩამოცილება მოსკოვში პატრიარქის ვიზიტის დროს, 2016 წლის შემოდგომაზე იგეგმებოდა, თუმცა ამის შესახებ სპეცსამსახურებმა მოგვიანებით შეიტყვეს.

ის გერმანიის საავადმყოფოში, სადაც პატრიარქი მკურნალობდა, ციანიდის გამოყენების „გეგმაზე“ საუბრობს:¹⁴

„მამალაძე საზღვარზე ციანიდით თუ გაივლიდა, ჩაიტანდა ამ ციანიდს, მოუყრიდა საქმელზე, რომელიც შორენას უნდა შეეტანა პატრიარქისთვის. ეს ხდებოდა „ჰელიოსის“ კლინიკაში, ბერლინში. შეტანის მომენტში მას ეცემოდნენ ხელებში. იქ ყველაფერი კამერებითაა აღჭურვილი და თვითონაც ჩართული ექნებოდათ ტელეფონები და ეტყოდნენ - რა მიგაქვს? ის ეტყოდა, რომ საკვები შეაქვს. იტყოდნენ - რაღაც საეჭვოა და ატყდებოდა პანიკა, ერთი ამბავი, დაიდგმებოდა სცენები, გამოიძახებდნენ „ჰელიოსის“ დაცვას, რომელსაც ეტყოდნენ, თუ რა განზრახვა ჰქონდა ამ ადამიანს. მოვიდოდა ბერლინის პოლიცია, ჩაერთვებოდა საგარეო საქმეთა სამინისტრო და ევროპაში, არა რუსეთში, დააკავებდნენ პატრიარქის მკვლელ შორენა თეთრუაშვილს. ის წავიდოდა ციხეში როგორც პატრიარქის მკვლელი. ისინი გმირები გახდებოდნენ, იმიტომ, რომ პატრიარქი გადაარჩინეს, მოაშორეს მტარვალი, მეუფეების მბრძანებელი შორენა თეთრუაშვილი და თვითონ ძალიან ძლიერები ჩამოვიდოდნენ აქ. თავიდან განცხადება გაკეთდა, რომ პატრიარქის, მაღალი იერარქის ლიკვიდაცია იგეგმებოდა. ეს პროკურატურის განცხადებაც იყო და პრემიერისაც. როდესაც ეს მასალები განვიხილეთ, მკითხეს რას ფიქრობო და მე მაშინვე ვთქვი, რომ სამიზნე იყო შორენა. გიორგი კვირიკაშვილმა მისაყვედურა, შენ არასწორი ვერსიისკენ მიდიხარ, შენ ვერ წარმოიდგენ რამხელა პრობლემას უქმნიდნენ ქვეყანას და სამიზნე პატრიარქი იყო. სავარაუდოდ, მთავარი პროკურორისგან მას მეტი ინფორმაცია ჰქონდა. მათ უნდოდათ გავლენის შენარჩუნება. იქ რომ შორენა მოწამლულიყო, გამოძიება ხომ წავიდოდა და რაღაც ვერსიამდე მივიდოდა. იქაურ გამოძიებას შეიძლება გამოეკვლია, საიდან მოხვდა იქ ის საქმელი და ამაზე დაედოთ რეალური გამოძიება. ანუ ესენი მაინც დისკრედიტირებული და დამნაშავეები გამოჩნდებოდნენ. ეს არ ჰქონდათ მიზნად“, – ამბობს სოსო გოგაშვილი, თუმცა ვერ ან არ აკონკრეტებს, სად შეიძინა ციანიდი გიორგი მამალაძემ.

მისივე თქმით, გიორგი მამალაძეს და მასთან ერთად მოქმედ ჯგუფს მიზანში ამოღებული ჰყავდა არა მხოლოდ შორენა თეთრუაშვილი, არამედ მეუფეებიც, ქორეპისკოპოსები, რომლებიც, გოგაშვილის ვერსიით, მათ ხელს უშლიდნენ. სუს-ის ყოფილი მაღალჩინოსანის განცხადებით, მამალაძის ჯგუფმა მიზანმიმართულად დაიწყო შორენა თეთრუაშვილის შესახებ მითების შექმნა, თითქოს ის „იდგა პედისტალზე, მითითებებს აძლევდა მეუფეებს და რასაც იტყოდა, იმას გააკეთებდნენ“.

მან „ციანიდის საქმესთან“ დაკავშირებით აღნიშნა,¹⁵ რომ ხელისუფლებამ დანაშაული აღკვეთა და ამ საქმით წაგებული არ დარჩა.

¹³ იქვე.

¹⁴ იქვე.

¹⁵ ტელეკომპანია პირველი, ნოდარ მელაძის სკანდალური ინტერვიუ სოსო გოგაშვილთან, 13.02.2021, https://www.youtube.com/watch?v=SCvy5_TzRRA, [უ. გ. 25.03.2021].

დასკვნა

საქართველოს ეკლესიის შიდა დაპირისპირებებმა საჯარო სივრცეში გადაინაცვლა. მიტროპოლიტი დიმიტრი, ქორეპისკოპოსი იაკობი და თუ კიდევ რომელიმე სხვა მღვდელმთავარი – ვინ შეცვლის პატრიარქის ტახტზე ილია მეორეს? ბოლო პერიოდის განმავლობაში საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის შიგნით მიმდინარე არაერთი უსიამოვნო მოვლენა, თეოლოგთა აზრით, იმაზე მეტყველებს, რომ პატრიარქის ტახტისთვის გააფთრებული ბრძოლა მიმდინარეობს. არის თუ არა მკვლელობის მომზადების ბრალდებით დეკანოზის დაკავება ამ დაპირისპირების შედეგი? როგორ ან რატომ მონაწილეობს სახელმწიფო ამ პროცესში? რა როლი აქვს ამ ყველაფერში ოკუპანტი სახელმწიფოს – რუსეთის სპეცსამსახურებს? უკავშირდება თუ არა ეს ბრძოლა პატრიარქის ტახტზე ილია მეორის მემკვიდრის შერჩევის პროცესს? – ეს იმ შეკითხვების არასრული ჩამონათვალია, რაც საქართველოში საზოგადოების დიდი ნაწილის ინტერესის საგანია.

როგორ წარმოუდგენლადაც არ უნდა გვეჩვენოს, სწორედ ბრალდებული სასულიერო პირისთვის ზიარების წესის მიღების აქციის ფორმით მოთხოვნა, მათ შორის, ათეისტური განწყობებით ცნობილი პირების მხრიდან, გახდა ეკლესიის დისკრიმინაციის მასტიმულირებელი. აღსანიშნავია, რომ გიორგი მამალაძის ზიარების შემდეგ მორიგი მოთხოვნით გაგრძელდა ეკლესიაზე შეტევა – დეკანოზის ჯანმრთელობის გაუარესების ისტერიის განვითარების ფონზე საქართველოს პატრიარქს წაუყენეს მოთხოვნა მიმართოს საქართველოს ხელისუფლებას მამალაძის შეწყალების მოთხოვნით. როცა დაჭირდათ აღიარეს მისი უწმინდესობის სიტყვის ძალა. ადვილად შეეძლოთ, რომ ერთი მარტივი დეტალი არ დაევიწყებინათ – საქართველოს კანონმდებლობა ჯანმრთელობის გაუარესების გამო ვადაზე ადრე გათავისუფლების პროცედურის დაწყებას ითვალისწინებს, თუმცა ამ მოთხოვნის ავტორებს დაკავებული დეკანოზისთვის ეკლესიისგან დევნილ-წამებულის იმიჯის შექმნა სჭირდებოდათ.

გიორგი მამალაძის თანამოაზრეების საეჭვო და არათანმიმდევრული ქმედებებით აშკარა ხდება, რომ „ციანიდის“ საქმე თავიდანვე ეკლესიის დისკრედიტაციის მიზნით გამოგონილი ამბავია. რა გვაძლევს ამისთვის საშუალებას? მიუხედავად იმისა, რომ დეკანოზ მამალაძეზე მიმდინარეობდა თვალთვალი, პროკურატურამ რატომდაც ვერ დაადგინა, სასულიერო პირმა 2-10 თებერვლის პერიოდში, ვისგან და რა ვითარებაში შეიძინა ციანიდი; ციანიდი თითქოს ამოღებული იქნა თბილისის აეროპორტის საბარგო განყოფილებიდან, მას შემდეგ რაც დეკანოზმა გაიარა რეგისტრაცია და მისი კუთვნილი ჩანთა ჩააბარა. თუმცა, არც ამ მტკიცებულების დამადასტურებელი ვიდეოკადრები არსებობს. არადა, აეროპორტის ტერიტორიაზე რამდენიმე სათვალთვალო კამერაა. თავად დეკანოზი აცხადებს, რომ იგი ავტომატურად დააკავეს და აეროპორტში მისვლა საერთოდ ვერ შეძლო.

თუ ერთი წუთით ვივარაუდებთ, რომ ასეთი საზარელი დანაშაული მზადდებოდა, ცხადია, ყველანი ვთანხმდებით, რომ ვერც მომზადების და ვერც აღსრულების თვალსაზრისით, ერთი პირი ამას ვერ განახორციელებდა. მით უფრო ეს საეკლესიო პირია, დეკანოზი. ყველას გვიჩნდება კითხვა, თუ ვინ დგას მის უკან? რა ჯგუფთან ერთად მოქმედებდა ეს ადამიანი? იმის ნაცვლად, რომ პროკურატურას სხვა სავარაუდო დამნაშავეებზე უფრო მეტი მყარი მტკიცებულებები მოეპოვებინა, პროკურორები აცხადებენ, რომ მათ ისიც კი ვერ გაიგეს, ეს ციანიდი დეკანოზმა ვისგან შეიძინა. სწორედ ამიტომ დეკანოზის ბარგიდან ამ ნივთიერების ამოღების ფაქტი ძალიან დიდ კითხვებს ბადებს საზოგადოებაში.

ნატრიუმის ციანიდი ტოქსიკური ნივთიერებაა, რომელიც ორგანიზმში მოხვედრისას შთანთქმავს ჟანგბადს და იწვევს სიკვდილს, თუმცა, როგორც საქართველოს გამოცდილება გვიჩვენებს, ციანიდმა, შესაძლოა, ორგანიზმში მოხვედრის გარეშეც კი მოკლას არა თუ ცალკეული ინდივიდები, არამედ მთელი რიგი სახელმწიფო ინსტიტუტები. სავარაუდოდ,

ციანიდმა და „ციანიდის საქმემ“ „შეურყია“ ჯანმრთელობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს, რომელმაც თანამდებობა მას შემდეგ დატოვა, რაც სასამართლომ უარი თქვა, ე.წ. „ციანიდის საქმის“ („დეკანოზ მამალაძის საქმის“) წარმოებაში მიღებაზე. არადა, დეკანოზ გიორგი მამალაძის დაკავების საქმეს თავიდანვე ასლიოდა პოლიტიკური სურნელი და ამის შესაგრძობად სულაც არ იყო საჭირო ყნოსვის განსაკუთრებული უნარი, საკმარისი იქნებოდა, თუნდაც სულ მცირე ხნით, ხელისუფლების ტანიდან მოწყვეტა.

ქმედება, რომელიც წესით, პროკურატურისა სასამართლოს კომპეტენციაში უნდა შედიოდეს – ბრალდებულის დამნაშავედ ცნობა, ამ შემთხვევაში ხელისუფლების წარმომადგენელთა აქტიური მონაწილეობით ხორციელდება. ხელისუფლება ცდილობს მოახდინოს ძალის დემონსტრირება ეკლესიაზე, რაც ემსახურება მის დისკრედიტაციას. რეალურად, ხელისუფლებას არ ამოძრავებდა საქმეზე სამართლის დადგენის მიზანი.

საქმის ერთ-ერთ მთავარ ხარვეზად სახელდება ის, თუ როგორ მოხდა მამალაძის ბარგში ციანიდის აღმოჩენა. აეროპორტში მამალაძის ბარგი ამოიღეს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მან ბარგი ჩააბარა. ბარგი მისი თანდასწრების გარეშე გაჩხრიკეს მამალაძის დაკავებიდან მხოლოდ ცხრა საათში. მეტიც, ამ პროცესს ვიდეოკამერებზე არ იღებდნენ. ასევე განადგურებულია აეროპორტის სათვალთვალო კამერების ჩანაწერები.

განაჩენი ეყრდნობოდა მხოლოდ იმას, რომ მამალაძე ინტერნეტში იძიებდა ინფორმაციას ციანიდის შესახებ. გამაჩენში არ არის დასაბუთებული, თუ რა განზრახვით ეძებდა იგი ამ ინფორმაციას და რაში სჭირდებოდა ციანიდი (მამალაძე ამბობს, რომ ციანიდს ხატწერაში იყენებენ და ამიტომ აინტერესებს).

ასევე, განაჩენში წერია, რომ დაცვის მხარემ გამამართლებელი მტკიცებულებები არ წარადგინა. არადა, კანონი არ ავალდებულებს დაცვის მხარეს გამამართლებელი მტკიცებულებების წარდგენას. პირიქით, სწორედ ბრალდებამ უნდა მოიპოვოს მტკიცებულებები, რომლებიც დაადასტურებენ, რომ ბრალდებული დამნაშავეა.

მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის მიუხედავად, ადვოკატებს კატეგორიულად აუკრძალეს საქმის დეტალებზე საჯაროდ საუბარი. ასევე დაუსაბუთებლად დახურეს სასამართლო სხდომები. შედეგად, საზოგადოებას ამ თემაზე მწირი ინფორმაცია აქვს და საქმე ამ დრომდე ბუნდოვანია.

მამალაძის მიმართ დაირღვა უდანაშაულობის პრეზუმცია – მის წინააღმდეგ განცხადებებს მისი დაკავების წუთიდან აკეთებდნენ მაღალი თანამდებობის პირები, რითიც შექმნეს საზოგადოებრივი განწყობა, რომ მამალაძე დამნაშავეა. თანაც, თავდაპირველად, ყოველგვარი მტკიცებულებების გარეშე თქვეს, რომ მამალაძე პატრიარქის მოწამვლას აპირებდა.

პროკურატურისა და ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ისე წარმოაჩინეს საქმის ვითარება, თითქოს დეკანოზი აპირებდა ციანიდით მოეკლა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი. მაგრამ მალე გაირკვა, რომ ციანიდი განკუთვნილი ყოფილა არა პატრიარქისთვის, არამედ მაღალი იერარქიის სასულიერო პირისთვის, თუმცა, საბოლოოდ, დეკანოზ მამალაძეს 9-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს არა რომელიმე სასულიერო პირის, არამედ პატრიარქ ილია მეორის მდივან-რეფერენტის, შორენა თეთრუაშვილის მკვლელობის მცდელობის გამო. ამასთან ცხრა წელი მიუსაჯეს ისე, რომ გამოძიებას (სასამართლოს) არ დაუდგენია, ვისგან შეიძინა გიორგი მამალაძემ ციანიდი. მეტიც, მომწამვლელი ნივთიერება ამოიღეს აეროპორტში, უკვე ჩაბარებული ბარგიდან, როცა მამალაძეს დაკარგული ჰქონდა კონტროლი ბარგზე. ამოიღეს ისე, რომ მოწმეებად მხოლოდ პოლიციელები დაასწრეს, ამასთან, ოქმს არ დაურთეს ვიდეოჩანაწერი. გარდა ამისა, დაცვის მხარეს უარი უთხრეს აეროპორტის სათვალთვალო კამერების ჩანაწერების მოპოვებასა და დაქტილოკოპირ

ექსპერტიზაზე. თუმცა გამოძიების დროს დაშვებული „ხარვეზები“ არც თბილისის საქალაქო სასამართლომ გამოასწორა და არც - სააპელაციომ, უზენაესმა კი საერთოდ უარი თქვა საქმის მიღებაზე.

2017 წლის 10 თებერვალს თბილისის აეროპორტში „ამოღებული ციანიდი“ ყველას ეყოფა, რადგანაც ბრძოლა, რომელიც საპატრიარქოს ტახტისთვის მიმდინარეობს, ასუსტებს ეკლესიას, სახელმწიფო ინსტიტუტებს (რომელთა ნდობა მკვეთრად დაეცა) და საფრთხეს უქმნის საქართველოს ეროვნულ ინტერესებს.

ბიბლიოგრაფია:

1. გ. ბოჩიაშვილი, "ციანიდის საქმე - მოკლედ", 22.02.2017, ინტერნეტწყარო [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
2. საქართველოს პროკურატურა, საგანგებო ბრიფინგი დეკანოზ გიორგი მამალაძის დაკავებასთან დაკავშირებით, 13.02.2017 <https://www.youtube.com/watch?v=4Fs-pSADC2E&t=2s>, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
3. პრემიერ-მინისტრის განცხადება, საქართველოს მთავრობა 13 თებერვალი 2017 იხილეთ აქ: http://gov.ge/index.php?lang_id=-&sec_id=462&info_id=59800, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
4. საქართველოს პრეზიდენტის ოფიციალური ვებგვერდი, საქართველოს პრეზიდენტის განცხადება, 13 თებერვალი 2017, ხელმისაწვდომია აქ: <https://www.president.gov.ge/geo/pressamsakhuri/siakhleebi/saqartvelos-prezidentis-ganckhadeba.aspx>, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
5. ტელეკომპანია იმედი, ქრონიკა, "მეუფე იაკობი პატრიარქის მკვლელობის მცდელობის ვერსიაზე საუბრობს", 18 აპრილი 2017, 20:20, <https://imedinews.ge/ge/politika/10410/meupe-iakobi-patriarqis-mkvlelobis-mtsdelobis-versiaze-saubrobs>, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
6. ტელეკომპანია იმედი, "მოსამართლემ დეკანოზ გიორგი მამალაძეს 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა", 05 სექტემბერი 2017, 12:08, <https://imedinews.ge/ge/samartali/26253/mosamartlem-dekanoz-giorgi-mamaladzes-9-tslit-tavisuplebis-agkveta-miusaja> [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
7. ტვ პირველი, დღის ამბები ეთუნა ინჟირველთან ერთად, <https://www.myvideo.ge/v/3375333> [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
8. ტვ პირველი, ინგა გრიგოლიას რეაქცია - ანონსი 26.09.2017, <https://www.myvideo.ge/v/3391253> [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
9. ტვ პირველი, ინგა გრიგოლიას რეაქცია, <https://www.myvideo.ge/v/3392010>, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021];
10. რუსთავი 2, კურიერი 21:00 სთ, <https://rustavi2.ge/ka/news/84130>, [უკანასკნელად გადამოწმდა 25.03.2021].